

**Suomen
Kotiseutuliitto**

Seurantalojen korjausavustus

Avustuksen käyttö ja selvittäminen

Webinaari 22.5.2025

Rakennustutkija Jari Heiskanen
Seurantalokoordinaattori Elina Vulli

Kuva: Tuomas Uusheimo

Webinaarin sisältö

- Mikä korjausavustus?
- Korjausavustuksen käyttö
- Sopimus korjausavustuksen käytöstä ja selvittämisestä
- Hyväksyttävät kulut ja omavastuu
- Avustuksen käytön selvittäminen
- Avustuksen maksaminen
- Kysymyksiä?

Korjausavustus ja sen käyttö

Kuva: Tuomas Uusheimo

Seurantalojen korjausavustus

1978	Valtioneuvosto päätti aloittaa avustamisen
1984	Korjausneuvonta Suomen kotiseutuliittoon
1991	Hakemusten käsittely Suomen kotiseutuliittoon Neuvottelukunta aloitti
2004	Avustusten jako Suomen kotiseutuliittoon
2006	Hyvän korjauksen palkinto jaetaan 1. kerran
2008	Suomalaiset seurantalot Euroopan rakennusperintöpäivien teemana.
2024	Korjausavustusjärjestelmä sai Euroopan kulttuuriperintöpalkinnon, European Heritage Awards

Seurantalojen korjausavustus

- Opetus- ja kulttuuriministeriön Suomen Kotiseutuliitolle vuosittain myöntämä, harkinnanvarainen avustusmääräraha, jonka jakamisesta Kotiseutuliitto huolehtii
- Avustus jaetaan yhteistyössä Seurantalojen neuvottelukuntaan kuuluvien keskusjärjestöjen sekä OKM:n, YM:n, Museoviraston ja Kuntaliiton edustajien kanssa
- Vuosittain noin 200-300 hakemusta, 2000-luvulla avustusta on myönnetty noin 1200 talolle

Seurantalojen korjausavustus 2025

Määräraha 502 000 euroa

- 220 avustushakemusta
- 3 800 000 € avustuskelpoisten hankkeiden kokonaisarvo
- 55 avustusta myönnettiin
- 32 000 € suurin avustus
- 900 € pienin avustus
- 9100 € avustus keskimäärin

Seurantalojen korjausavustus – avustetut hankkeet 2025

Seurantalojen korjausavustuksilla on tarkoitus säilyttää seurantalojen kulttuurihistoriallisesti arvokasta rakennusperintöä, mahdollistaa niiden erityispiirteet säilyttävä korjaaminen ja käytettävyyttä parantavat välttämättömät muutostyöt.

• Rakennusperinnön hoito	
• ikkunoiden, julkisivujen ja kattojen kunnostus	27 hanketta
• Suunnittelu	
• Kuntoarviot, selvitykset, piirustukset	10 hanketta
• Talotekniikka	
• Putki-, LVI-, sähkötyöt	9 hanketta
• Esteettömyys	
• Luiskat, inva-wc	7 hanketta
• Energiahankkeet	
• Maalämpö, lämmitysuunit	5 hanketta
• Rakenteet	
• Runkotyöt, salaojat	4 hanketta
• Muut	
• Sisätilat, lainan lyhennys	3 hanketta

Korjausavustuksen käyttö

- Sopimuksessa määrättyyn kohteeseen/hankkeeseen. Myönnetty käyttötarkoitus ei ole välttämättä sama mihin on haettu tai vain osa siitä. Jos avustuksen käyttötarkoituksia on myönnössä useita, talo voi päättää mihin niistä avustus käytetään.
- Avustus voidaan myöntää kuntoarvion ja pitkän tähtäimen korjaussuunnitelman (PTS) tekemiseen, vaikka sellaiseen ei olisi haettu.
 - Lähtökohta on, että kuntoarviot ja pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma pitäisi olla taloilla tehtynä. Ne ohjaavat tekemistä ja auttavat ymmärtämään ja arvioimaan mikä on kiireellistä ja mikä ei.

Korjausavustuksen käyttö

- Avustuksen käyttötarkoitukset ilmaistaan yleensä väljästi, että kaikki hankkeeseen sisältyvät kustannukset voidaan huomioida kustannuksissa (esim. työ-, materiaali- ja konekustannukset)
 - Ehtoja asetetaan materiaaleista, maaleista ja työtavoista
- Avustusta ei voi käyttää hankehallinnon kuluihin, talkoolaisten matkakorvauksiin, vakuutuksiin tai sähkö-/vesikuluihin

Korjausavustuksen käyttö

Käyttötarkoituksen muutospyyntö ja lisäkäyttötarkoitukset

Sopimukseen merkitystä käyttötarkoituksesta ei voi poiketa ilman lupaa

- Jos talolle tulee kiireellisempi hanke, esim. vesivahinko, voi käyttötarkoitukseen voi hakea muutosta
- Muutosta haetaan Kotiseutuliiton sivulta löytyvällä lomakkeella, asiasta on hyvä neuvotella ensin rakennustutkijan kanssa
- Jos avustusta jää käyttämättä, rakennustutkija voi myöntää anomuksesta avustukselle lisäkäyttötarkoituksia avustuskelpoisiin töihin
- Uudesta hankkeesta tai lisäkäyttötarkoituksesta pitää esittää suunnitelma, työselvitys ja kustannusarvio.

Korjausavustuksen käyttö

- Avustus voidaan periä korkoineen takaisin, jos sitä ei käytetä sopimuksen mukaisesti, tai jos talo tuhoutuu tai se myydään esim. yksityiselle tai kunnalle. Avustuksen takaisinperintäaika on 15 vuotta
- Avustuksen saajan tulee ilmoittaa kaikista talon omistukseen ja avustuksen käyttöön liittyvistä muutoksista Kotiseutuliittoon
- Jos avustusta ei pystytä käyttämään, on siitä ilmoitettava Kotiseutuliittoon

Korjausavustuksen käyttö

Kilpailuttaminen

Sopimus seurantalons korjausavustuksen myöntämisestä, käyttämisestä, käytön valvonnasta ja ehdoista , kohta 7.1:

”Avustusta saavan tahon tulee selvittää ja ottaa huomioon mahdollinen velvollisuutensa noudattaa voimassa olevaa hankintalainsäädäntöä (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016).

Vaikka hankinta ei kuuluisi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain soveltamisalaan, kaikista vähintään 7 000 euroa (+alv) maksavista hankinnoista pyydetään tarjouksia useammalta kuin yhdeltä tavarantoimittajalta.

Korjausavustus ja muut avustukset

- Korjausavustus voi kattaa maksimissaan vain 80% hankkeen kustannuksista. Loput 20% on talon omavastuuosuutta, joka katetaan omarahoituksella, avustuksilla tai talkootyöllä
- Korjausavustus on valtionavustus. Samaan hankkeeseen ei voi käyttää esim. museoviraston tai ELY-keskuksen avustuksia, jotka ovat myös valtionavustuksia
- Jos hankkeeseen on saatu EU-rahaa, esim. Leader-avustusta, siihen ei voida myöntää korjausavustusta
- Muita rahoituslähteitä ovat esim. lahjoitukset, joita on mahdollista hakea säätiöiltä, pankeilta tai yksityisiltä

Neuvontaa ja ohjeistusta

- Kotiseutuliitto (rakennustutkija)
 - <https://kotiseutuliitto.fi/seurantalo/seurantalojen-korjausavustus/neuvontaa-ja-ohjeita/>
- Alueelliset vastuumuseot (rakennustutkijat ja korjausneuvojat)
 - <https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/kulttuuriymparistopalvelut-tehtavat-ja-yhteistyö/alueelliset-vastuumuseot-niiden-tehtavat-ja-toimialueet>
 - Kulttuurihistorialliset arvot
 - Rakennusperintö, korjaamisen neuvonta
 - Osaajarekisterit
 - Korjausavustuksissa: korjausneuvonta, valvonta, ohjaus, lausunnot
- Museoviraston korjauskortit:
 - <https://www.museovirasto.fi/fi/palvelut-ja-ohjeet/julkaisut/korjauskortit>
 - <https://www.korjaustaito.fi/fi/>

Neuvontaa ja ohjeistusta

- Kunnat (Rakennustarkastajat, kaavoittajat)
 - Kaavamääräykset
 - lupa-asiat
 - Jätevesikysymykset
 - Pohjavesiasiat
- Esteettömyys
 - <https://www.invalidiliitto.fi/esteettomyys/julkinen-rakennus>

Alueellisia vastuumuseoita

**KESKI-UUDENMAAN
ALUEELLINEN
VASTUUMUSEO**

LAHDEN MUSEOT

K.H. Renlundin museo

Porvoon museo

Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo

KUOPION
KULTTUURIHISTORIALLINEN MUSEO

PORI

SATAKUNNAN MUSEO

**Varsinais-Suomen alueellinen
vastuumuseo**

LYP Museo- ja
tiedekeskus
Luuppi

Kainuun Museo

MUSEOT • MUSEER
VAASAN KAUPUNGIN • VASA STADS

HILMA
POHJOIS-KARJALAN MUSEO

VAPRIIKKI

Tornionlaakson museo

rm
RASEBORGS MUSEUM
RAASEPORIN MUSEO

HÄMEENLINNAN KAUPUNGINMUSEO
TAVASTEUS STADSMUSEUM
HÄMEENLINNA CITY MUSEUM

MERIKESKUS VELLAMO

LAPIN MAAKUNTAMUSEO

Etelä-Pohjanmaan museo

Seurantalo **Föreningshus**

Sopimus, selvitys ja maksatus

Kuva: Tuomas Uusheimo

Sopimus avustuksen käytöstä

- Avustuksen 2025 saajille on lähetetty sopimukset, joissa on jo Kotiseutuliiton allekirjoitus.
- Lue sopimus hyvin. Jos sopimuksessa on ehtoja, ne on mainittu kohdassa 5.
- Lähetä toinen kappale takaisin Kotiseutuliittoon yhteisön virallisten nimenkirjoittajien allekirjoituksilla varustettuna.
- Lähetä sopimus tavallisena kirjeenä, ei pikapostina tai kirjattuna kirjeenä.

Suomen Kotiseutuliitto / Seurantalot
Kalevankatu 13 A 5
00100 HELSINKI

Avustuksen 1. erän maksaminen

- Avustuksen 1. erä eli 75 % maksetaan, kun allekirjoitettu sopimus on saapunut Kotiseutuliittoon
 - Jos sopimuksessa ei ole ehtoa, maksetaan 1. erä heti, kun sopimus saapuu toimistolle
 - Jos sopimuksessa on ehto
 - → Ota yhteys ehdossa mainittuun henkilöön, joka on alueellisen vastuumuseon rakennustutkija tai korjausneuvoja tai Kotiseutuliiton rakennustutkija.
 - → Jos ehtona on tuoreen lainhuutotodistuksen lähettäminen, pyydä se Maanmittauslaitokselta ja lähetä osoitteeseen seurantat@kotiseutuliitto.fi.
- Avustuksen 1. erä maksetaan vasta, kun sopimusehto on täytetty.

Hyväksyttävät kustannukset

- Hyväksyttävien kulujen pitää olla avustuksen käyttötarkoituksen mukaisia
- Kuluja saa syntyä siitä alkaen, kun päätös avustuksista on tehty, esimerkiksi tänä vuonna 24.4.2025
 - Esimerkki: tammikuussa 2025 tehtyjen töiden kuluja ei voi liittää osaksi selvitystä
 - Jos olette jo aiemmin hakenneet ennakolausuntoa, hyväksytään kuluja lausunnon mukaisesti
- Kulujen pitää olla maksettu viimeistään 31.12.2027

Avustuksen selvittäminen

- Selvitys tehdään, kun koko avustussumma on käytetty eli avustuksen käyttötarkoitukseen liittyviä kuluja on syntynyt vähintään myönnetyn avustuksen verran.
- Selvitys tehdään paperilomakkeella, joka on lähetetty sopimusten mukana. Lomakkeen voi myös tulostaa Kotiseutuliiton nettisivuilta:
<https://kotiseutuliitto.fi/seurantalot/seurantalojen-korjausavustus/lomakkeet/>
- Selvityksen liitteet voi toimittaa lomakkeen mukana paperisena tai sähköpostitse: seurantalot@kotiseutuliitto.fi.
 - Liitteistä erityisesti valokuvat toivotaan ensisijaisesti sähköpostitse.

Selvityslomake

- Tee selvitys heti hankkeen päätyttyä, hyvissä ajoin ennen viimeistä selvityspäivää eli 30.6.2028. Varaa selvityksen tekemiseen riittävästi aikaa.
- Täytä lomakkeen kaikki kohdat. Jos jokin kohta ei kosketa taloanne, laita siihen viiva tai nolla.
 - Älä täytä lomakkeen viimeisen sivun kohtaa Kotiseutuliiton merkintöjä varten.
- Selvityslomake tulee lähettää paperisena ja allekirjoitettuna Kotiseutuliittoon. Liitteet voi lähettää sähköpostilla: seurantat@kotiseutuliitto.fi
- Suosittelemme, että otat itsellesi kopion selvityksestä ennen lähetystä.
- Lähetä selvitys normaalina postina, ei kirjattuna kirjeenä tai pikapostina.

Ostavastuuosuuden laskeminen

- Avustus voi olla korkeintaan 80 % hankkeen kuluista. Omarahoitusta tulee olla vähintään 20 %.
- **Esimerkki:** Yhdistykselle on myönnetty 10 000 euron avustus
 - Avustuksen käyttötarkoituksen mukaisia kuluja tulee olla vähintään 10 000 euroa
 - Sen lisäksi tulee kattaa avustuksen omavastuuosuus 2 500 e
Laskukaava: $10\,000\text{ e} / 0,8 = 12\,500\text{ e}$ ja $12\,500\text{ e} - 10\,000\text{ e} = 2\,500\text{ e}$
- Omavastuuosuuden voi kattaa maksetuilla kuluilla, talkoilla tai muualta saaduilla avustuksilla/lahjoituksilla.

Talkootyö

- Yksi talkootyötunti on 15 €, ammatti-/konetyötunti on 45 €
- Selvityslomakkeella ilmoitetaan tehtyjen talkootuntien määrä
 - Myös kirjanpitoa talkootunneista voidaan pyytää.
- Talkootyöllä voidaan korvata ainoastaan omavastuuosuutta, joka on vähintään 20 % hankkeen kokonaiskuluista.
 - **Esimerkki:** Avustus on 10 000 €. Laskuja on 9 000 eurolla ja talkoita on tehty yhteensä 3 000 euron edestä. Talkootyöllä ei voi korvata puuttuvaa 1 000 euron osuutta.
- Hankehallintoon liittyvä työ ei ole hyväksyttävä talkootyökulu.

Hankkeen muut avustukset ja lahjoitukset

- Samaan hankkeeseen muualta saadut avustukset ilmoitetaan selvityslomakkeessa ja selvityksen käsittelyssä ne vähennetään hankkeen loppusummasta.
 - **Esimerkki:** Seurantalon korjausavustus katon korjaamiseen on 10 000 €. Korjauksen valmistuttua hankkeen kulut ovat 12 000 €. Katon korjaamiseen on saatu avustusta myös säätiöltä X yht. 3 000 €.
➡ $12\,000 - 3\,000 = 9\,000$ €, eli seurantaloavustuksen 2. erää ei voida maksaa kokonaan.
- Muita avustuksia* ja lahjoituksia saa hyödyntää, mutta on varmistettava, että yllä olevan esimerkin kaltainen tilanne ei toteudu. Muut avustukset voidaan hyväksyä omavastuuosuuteen → Jos edellisessä esimerkissä avustus olisi 2 000 €, ongelmaa ei olisi ja säätiön avustus kuittaisi omavastuuosuuden
- Samaan hankkeeseen ei EU-rahoitusta (esim. Leader) tai muita valtionavustuksia

Selvityslomakkeen sivu 3.

KORJAUSHANKKEESEEN SAADUT LAHJOITUKSET JA AVUSTUKSET

Rahalahjoitukset _____ €

Muut avustukset _____ €

Tarvittaessa eritele liitteessä

Selvityksen liitteet

1. Selvitys toteutuneista kuluista. Selvitettävien kustannusten on oltava todennettavissa avustuksen saajan kirjanpidosta hankkeen omalta kustannuspaikalta eli hankkeen kustannuspaikan pääkirjasta, joka liitetään selvitykseen. Muussa tapauksessa selvitykseen liitetään kopiot maksetuista laskuista.

- Pääkirja tai kopiot maksetuista laskuista
- Jos laskuja on runsaasti, tee niistä yhteenveto
- Laita mukaan kaikki hankkeeseen liittyvät kulut, vaikka niitä olisi enemmän kuin avustuksen määrä

Selvityksen liitteet

2. Erillinen tilin- tai toiminnantarkastajan lausunto avustuksen käytöstä. Selvitykseen on aina liitettävä erillinen tilin- tai toiminnantarkastajan lausunto avustuksen käytöstä. Erillisessä avustuksen käyttöä koskevassa lausunnossa, jonka yhdistyksen tilin- tai toiminnantarkastaja laatii ja allekirjoittaa, on käytävä ilmi, kuinka paljon rahaa avustuksen kohteena oleviin korjauksiin on käytetty ja että ilmoitetut kulut löytyvät yhdistyksen kirjanpidosta.

- * Esimerkki lausunnosta löytyy osoitteesta

- https://kotiseutuliitto.fi/wp-content/uploads/2018/05/Esimerkki_tt.pdf

- * Lausunnosta tulee käydä ilmi käytetty rahasumma

- * Erillinen lausunto tarvitaan vain avustuksen käytön osalta, ei yhdistyksen koko toimintavuoden lausuntoa

- * Vaaditaan aina, poikkeuksena ainoastaan tilanne, jossa maksettavana on vain yksi lasku. Tällöin tarvitaan laskun lisäksi verkkopankin kuitti tai tiliote maksetusta laskusta.

Selvityksen liitteet

3. Ulkopuolisen asiantuntijan lausunto tehdyistä töistä. Selvitykseen liitetään kunnan rakennustarkastajan lausunto tehdyistä töistä, mikäli sellainen on saatu. Myös muun ulkopuolisen rakennusalan asiantuntijan lausunto tehdyistä töistä riittää selvityksen liitteeksi.

- * kyseessä on nimenomaan **ulkopuolisen** lausunto. Lausuntoa **ei voi** antaa esimerkiksi hankkeen pääsuunnittelija, vastaava rakennusmestari tai yhdistyksen luottamushenkilö
- * henkilöllä tulee olla rakennusalan koulutus
- * mikäli hanketta valvoo alueellinen vastuumuseo tai Museovirasto, käy heidän lausuntonsa ulkopuolisen asiantuntijan lausunnoksi

Selvityksen liitteet

4. Valokuvia (n. 2-5 kpl) valmiista työstä ja työvaiheista.

- Tärkeitä, havainnollistavat mitä tehty
- Jokaisesta kohteesta, johon on käyttötarkoitus
- Ennen ja jälkeen, työvaiheita, erityisesti lopputulos
- Valitse edustavimmat, satsaa laatuun, ei määrään. Lähetä myös EVO lähikuvia, joista voi nähdä työn laadun.
- Lähetä ensisijaisesti sähköpostilla, viestin liitteenä
- Ei ulkoisina linkkeinä. Eivät aina avaudu ja linkit saattavat vanhentua

Dia 29

EVO **Lisäsin tämän**
Elina Vulli; 2025-05-21T07:38:00.243

JH0 0 **Hyvä!**
Jari Heiskanen; 2025-05-21T08:59:21.411

Käsittely ja maksatus

- Selvitykset käsitellään saapumisjärjestyksessä
- Mitä valmiimpi selvitys, sen nopeammin voidaan hyväksyä
- Puutteelliset selvitykset hidastavat kaikkien selvitysten käsittelyä
- Toinen erä (25 %) maksetaan, kun selvitys on hyväksytty

Avustuksen selvittämisen aikataulu

- Käyttö- ja selvitysajat avustuksen myöntövuoden mukaan:

Myöntövuosi	2022	2023	2024	2025
Käyttöaika päättyy	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2026	31.12.2027
Ilmoitettava käytöstä	30.6.2024	30.6.2025	30.5.2026	31.5.2027
Selvitettävä viimeistään	30.6.2025	30.6.2026	30.6.2027	30.6.2028

- * Avustussopimuksissa on ehto, jonka mukaan avustuksen saajan tulee ilmoittaa Kotiseutuliittoon viimeisen käyttövuoden kesäkuun/toukokuun loppuun mennessä, tullaanko avustus käyttämään (mikäli ei ole vielä käytetty). Jos ilmoitusta ei tehdä määräaikaan mennessä, **avustusta ei voi enää käyttää. Lisääaikaa avustuksen käyttöön ei myönnetä.**

Lisätiedot

- Ohjeita selvittämiseen:

<https://kotiseutuliitto.fi/seurantalot/seurantalojen-korjausavustus/avustuksen-kaytto-ja-selvittaminen/>

- Usein kysytyt kysymykset:

<https://kotiseutuliitto.fi/seurantalot/seurantalojen-korjausavustus/avustuksen-hakeminen/usein-kysyttyja-kysymyksia-avustuksesta/>

Kuva: Tuomas Uusheimo

Jos kysyttävää, ole yhteydessä meihin!

www.kotiseutuliitto.fi/seurantalog

Avustuskelpoisuus, käyttötarkoitukset:

Jari Heiskanen, rakennustutkija

jari.heiskanen@kotiseutuliitto.fi, 045 162 8440

Hakeminen, selvitykset, maksatus:

Elina Vulli, seurantalokoordinaattori

seurantalog@kotiseutuliitto.fi, 041 314 2879

